

VALMIERAS ĶĪMIKĀS

VALSTS VALMIERAS STIKLA SKIEDRAS RŪPNICAS IZDEVUMS

Iznākējums
1979. gads, 25. oktobra

CETURTDIEN,
1982. gads 11. jūnija

Nr. 22 (597)

Par mērišanas vēsturi parunāsim citreiz

Pavisam vienkāršu pusanekdotisku piemēru pastāstīja galvenais metrologs ROBERTS PAUZERS. Karam sākoties, esot mobilizēti visi metrologi. Sie aizgājuši karot, un uzbrukuma laikā sāvuši ar lielgabaliem. Bet, kā sāvuši, tā lielgabali sprāguši. Izrādās, — šāviņi par lieliem iztaisiti, nav bijis, ar ko precīzi mērit...

Rūpnica vienlaikus darbībā atrodas 13 līdz 14 tūkstoši visdažādāko mērinstrumentu. Abecē vienkāršai varētu sarāzot kvalitativu produkciiju, ja ļeļuē precīzi tehnoloģiskie parametri. Bez mērinstrumentiem to neizdarītu.

Galvenā metrologu daļa par mērinstrumentu kartofetu atbild Skaidrite Aļohina. Viņas pārziņā ir zināt katra mērinstrumenta pārbaudes termiku, kā arī remontu kārtību. Vispirms tie atceļo pie Skaidrites, tālāk, — uz 13. ceha mērinstrumentu laboratoriju, kur tos pārbauda vai remonta. Dāži jasaut uz Rīgu, lai tārīvētu kartību, dažreiz inspektors izbrauc uz vietas.

Bet, tāpat kā vairākās citas rūpnicas dienestos, ari te valda nezīmē par rītdienu. Daudz neskaidību, kaut par tām pārām instrukcijām: speciālisti joprojām spiesti vadīties pēc vecajiem standartiem, kuros daudz parspīlējumu, aplamību, nevajadzīgi bieži pārbauzu prasības. Ikvienas instrumenta stāvoklis tāču atkarīgs no tiem apstākļiem, kādos mērinstruments strādā. Ja sliktos — jaiparbauda biežāk, ja labos — varbūt tas nav jaiparbauda gadījums.

Instrukcijas ir sastāvus, vecmodīgas. Mērinstrumenti sadalās pa dažādiem mērišanas veidiem un ari pēc to nozīmīguma. Paši svarīgākie ir tie, kuri veic komercuzskaiti: mēra auduma garumu, masu, tas ir, vistiešakājā veidā piedāļas uzņēmumi savstarpejot nosēkinos. Svarīgi ir ari tie mērinstrumenti, kas tiek ekspluatēti drošībai, piemēram, manometrs, kas mēra tvaika spiedienu katī, — ja radīs nepareizi, katīs var avariēt. Ir ari tādi mērinstrumenti grupa, kas piedāļas apkārtējās vides aizsardzībā, mēra vides piesārņojuma pakāpi, piesārņojumu darba vietās.

Sāmēra daudz ir tādu procesu, kur tikai mērišana vien aiznem pat 90 procentus darba laika, tas ir laboratorijas un ari cebos. Jo, ja mērinstruments ir neprecīzs, ari galaprodukcijai nav rentabla izmaksuma. Ne velti mērinstrumenti aiz robežām ir tik sasodīti dārgi. Mērišanas operācijas videjās rāzotā panem 10 līdz 20 procentus visu darbu apjomu.

Metrologu darbā nav vairāk un mazāk atbilstoši darbu. Un tomēr iepriekšēji būtū izdalītā tehniskā dokumentācijas metroloģiskā eksper-

tīte. Tājā tiek paredzēts viss mērišanas process un kārtība, tiek noteikts, ar kādu precīzitāti jāmērā, kāda mērtehnika jāpielieto. Ar vienu vārdu sakot, tehnoloģiskajam procesam jāizstrādā prieķsraksti. Tas tiek darīts kopā ar tehnoloģiem.

Metrologu dienests nestrādā tikai šodienai. Mērtehnikus un automātikas nomāja ir nākotnes jātājums. Bet visi mērītāji morāi noveco 4—5 gadu laikā, tad tie jānomina pret jaunākas paaudzes instrumentiem.

Maskaņa ir informācijas institūts, no kura Pauzera kungs un viņa kolēgi saņem katalogus ar ziņām par visu, kas jaunes metroloģijas jomā, kas pret kā tiek nomānīts. Katalogos ir ietilpi tehniski raksturojumi, katram jaunam instrumentam. Tad attiek tiek kontaktēties ar rūpniecībām izgatavotājām par to iegādi. Sobrid ir grūtības ar mērinstrumentu saņemšanu, jo, kā zināmās, starpvalstu norēķini gandrīz pilnībā ir paralīzēti.

Lidztekus esošo mērinstrumentu ekspluatācijai notiek ari jauni darbi. Elektrokrāsns 13. ceha speciālisti ievieš mikroprocesorū regulatorus, kas mēris un regulē temperatūru; notiek krāsns strāvas regulatoru nomāja, jo tie jau tagad vissmaz divreiz pārsniez pāse no teikto ekspluatācijas jāudu. Ir ieigādi 100 jauni regulatori, rūpniecas strādātāji kopā ar nozares institūtu pārstāvjiem veido jaunus skapījus.

Norit aktīva ceļniecība pie bijušās kompresoru mājas 1. ceha galā. Tieki būvētas telpas, kurās atradies tehnoloģisko procesu automātiskas vadības sistēma. Pēc pārējām izmaksām, summa droši vien sasniegus vairākus miljonus rubļu. Toties atlīks tikai mašīna nospiest podziņu, lai momentā varētu pārleikt visu tehnoloģisko procesu. Vispirms tiek automatizēts sastādīšanas iecirknis, tad stikla vāršanas process, eļļotāju iecirknis, vēlāk — vienstādījās rāzotne utt. Jau laikus jāsāk domāt par jauniem un spējīgiem kadriem, kas varētu realizēt sistēmas tehnisko apkopi, nepieciešamību ari programmatu.

Sen aiz kalniem tas laiks, kad universāls mērs bija spridīs...

Galvenā metrologa
ROBERTA PAUZERA
pārdomās ieklausījās
VIZMA LEJSTRAUTA

NIS CESNIEKS, kontrolierē Svetlana FOMINA, 4. ceha audējus LARISA KRAUKLE, JANINA PEYROVA, MARIJA TABUNKINA, šķērētājas VIJA ŽURAVLOVA, NINA PISAREVA, šķērētāja NATALIJA PETROVSKA.

APBALVOJUMI

Par ilggādēju un nevainojamu darbu ar rūpniecības Goda rakstu un māzās premiju apbalvoti:

galvenā enerģētikā vietnieks JA-

KRĀMERA KUNGS ATPŪŠAS LATVIJĀ

Laikā, kad vairums cilvēku domā par icklūšanu Rietumos, vismaz daži tomēr dodas preteja virzienā: aizvadītāja trešdiena, vēlu vakara ar beidzamo visparastāko dzelzceļvāgi atbrucot Valmieru, tāpēc sagādīts Vācijas pilsonis Krāmera kungs. Daudzi rūpniecības audumā viņu atceresies no pagājušā vasaras, sakārā ar viņa šeit apmēram mēneši pavadīt laiku mūsu uzņēmumā un tā apkārtnē, ekoloģisko eksperimentu veicot. Soreiz Krāmera kungs

ieradies privātvīzītē kopā ar personīko velospēdu, atri lekārtojamu dzivojamo plātību un citiem nepieciešamiem palīgīdzekļiem laika pāvadišanai pie dabas krūts. Kā vienu no galvenajiem ierašanas iemesliem Latvija viņš minēja iespēju sapelot svagīgu gausi Latvijā vīspār, par Valmieru nemaz neruajot. Bez tam šeit viens esot gluži neticami lēts...

MĀRTIŅS TOMSONS

Noausti pirmie metri Vācijai

Aušanas cehā rit darbs, lai varētu sākt Ošaces stikla skiedras rūpniecības pasūtījumu 108 mikronu auduma nosūtīšanai. Kā jau ziņojām, māsu vācu partneri vēlētos saņemt 50 tūkstošus mētru stikla skiedras auduma mēnesi. Audumam jābūt divos platumos — 110 un 120 centimetri. Līdz šim rāzotām nedaudz šaurāku audumu, ko sūtān Tiraspolei rūpniecībai.

Ošaces pasūtījumam strādā 16 stelles. Izgatavotas pirmās divas pamatnes un vakarā tika noausti pirmie šī auduma metri. Tagad no pieņeti jāstrādā, lai nodrošinātu šai eksporta produkciju pienācīgu iepakojumu un adresātu saņemtu kvalitatīvu un tiru audumu, kas atbilstu prasībām.

RŪPŅICAS HRONIKA

Notušas 4. ceha meistara palīgu mācekļu teorētiskās apmācības. Teorētisko kursu pasniedza kvalificēti 4. ceha speciālisti.

Limbāžu 18. arovidusskolas audzēknis Jānis Misīns atrodas rāzotānas prakses 10. iecirknī namdarā galindnieka profesijas apgūšanai.

Rīgas 71. arovidusskolas 2. kuras audzēknis Vladimirs Tiščenko atrodas rāzotānas prakses 12. cehā ekspluatatora vadītāja profesijas apgūšanai.

12. ceha strādniekiem Guntaram Allikam, Valdimi Smitam piešķirta elektrokrāsēja un autoekrāvēja vadītāja kvalifikācija, Jānim Sprīnim, Imantam Vaneram un Aldim Kanapolim — elektrokrāvēja vadītāja kvalifikācija, 19. iecirknā strādniekiem Augustam Ķikulim, Jānim Prokopu un Valerijam Kokoskinam piešķirta elektrokrāvēja vadītāja kvalifikācija.

Par patvarigu darba atstāšanu šī gada 30. maijā apsrdzes daļas kontrollieri Renatai Vēberei izteiktis rājens.

Sodien, 11. jūnijā strādājošie algas nesenums. Administrācija pieļiek pūles, lai naudīja tiku saņemta tuvākajā laikā.

Mūsu produkciju vērtē Holandē

No Holandes atgriezies komercdirektors Aldis Rudzītis, kurš piedāļās Latvijas rūpniecības produkcijas izstādē Bornes pilsētā. Izstāde rikota ka humanitārās palīdzības zēstis Latvijā.

Izstāde notika bijušajā tektiluzņēmumā, kas savā laikā bankrotējis. Rudzīta kungam vajadzēja palīdzēt izstādes iekārtošanai, un, kā redzām, šeit publicēta attēla, rūpniecības stends radīja patikamu iespaidu. To iepazīna pārsvārā biznesmei, pensionāri un jaunieši. Tomēr, kā izteicās komercdirektors, apmeklētāju lielākā daļa grībējusi pārīt, nevis pirk.

Vairāki uzņēmēji, tagad pensionāri, izteikusi priekšlikumus atbrukt uz Valmieru un apsekot rūpniecību, sniegt rekomendācijas mūsu darbibai un attīstībai.

Pasaulei mums pārvērt var tikai pati pasaule. Tajā ir jādodas aktivāk iekšā ar savu reklāmu.

Attēlā: komercdirektors ALDIS RUDZĪTIS pie rūpniecības stenda.

